

WOMAN, CITY та WAR. Найбільш значимими концептуальними доменами роману «Місто дівчат» є макроконцепти, які вказують на елементи соціальної і культурної сторін життєдіяльності та естетичної свідомості особистості.

В рамках даних концептуальних доменів можна ідентифікувати ряд макроконцептів, які допомагають розкрити значення концептуальних доміант. Наприклад, до концептуального домену FASHION можна віднести наступні концепти: CLOTHES, DRESS, PRINT, SKIRT, POCKETS, HAT, FABRIC, TRIMMINGS, SEWING MACHINE, SUIT, GOWN, CHAINS та EARRINGS. Це наочний приклад концептуалізації загальновідомих понять об'єктивної реальності шляхом їх вербалізації у тексті художнього твору.

Отже, концептуальний простір роману Елізабет Гілберт «Місто дівчат» відображає концептуальну картину світу письменниці, яка формується під впливом культурного процесу. Під час створення художнього твору письменниця актуалізує концепти, які репрезентують мінімальні структури когнітивного процесу в тексті. Мова використовується як засіб вербалізації явищ об'єктивної дійсності або абстрактних понять. Ієрархічний аналіз концептуального простору письменниці допомагає ідентифікувати та виокремити макроконцепти та їхні похідні, тобто проаналізувати семантику тих мовних компонентів, завдяки яким вони були вербалізовані.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дорда С. Лінгвокультурологія як самостійний напрям лінгвістичних досліджень. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство. 2017. № 3. С. 411–417.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підручник. 2-ге вид., випр. і допов. Київ : Видавничий центр «Академія», 2006. 464 с.
3. Мартинюк А. П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. 196 с.
4. Ніконова В. Г. Концепт – концептуальний простір – картина світу: досвід поетико-когнітивного аналізу художнього тексту. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Філологія. 2012. Т. 15, № 2. С. 117–123.
5. Полюжин М. Поняття, концепт та його структура. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство. 2015. № 4. С. 214–224.
6. Селіванова О. Засади сучасної лінгвометодології. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/581> (дата звернення: 10.04.2023).
7. Тернієвська Є. Процес концептуалізації як аспект пізнавальної діяльності людини. *Advanced Linguistics*. 2022. № 9. С. 29–37.

Коцюба В. В.

група СОАМ-32

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філол. наук, викладач Шуляк І. М.

TRANSLATION REVIEW OF ASTRID LINDGREN'S "KARLSSON-ON-THE-ROOF"

Karlsson-on-the-Roof (Karlsson på taket) is popular children's book written by the Swedish author Astrid Lindgren. Original language of the book is Swedish. We have analysed two variants of literary translations of this book: into English and into Ukrainian based on word level, semantic, stylistic and grammar levels.

In the translation of proper names in the book "Karlsson-on-the-Roof" predominantly the translators use two techniques: transliteration and contextual substitution. Transliteration is used for names such as Karlsson and Oscar, which accurately represent the sound of the English name in Ukrainian. Contextual substitution is used for names such as Eric, Curliwig, Ruffy, and Cosh. These names are not directly translated but are substituted with words that convey their meaning. For example, "Eric" is translated as "Малий" which means "small" in Ukrainian. Similarly "Curliwig" is translated as "Гуль-Фія", that effectively conveys the meaning of the English name while also adding a Ukrainian flavor to it.

The translation on stylistic and semantic levels indicates that the translators use the following techniques such as: archaisation and expressivation. For instance, the sentence, "This is super fun" is translated into Ukrainian as "Як тут гарно" using expressivation, which adds an emotional element to the language to create a more vivid and engaging tone. The translation of "Hi-ho" into "Гей-гоп" and "Proud as a peacock" into "Гордий, мов півень" use archaisation, which replaces the contemporary and commonly used phrases in English with older and less commonly used ones in Ukrainian. This technique can be used to create a more literary or poetic effect in the translation.

The translations vary in their accuracy and effectiveness in conveying the intended meanings of the original Ukrainian expressions. The sentence, "Now and then you very nearly did fall down" is not an accurate translation for "Аж мурашки бігали по спині," which describes a physical sensation of shivers or goosebumps due to a strong emotional response. In contrast, "You could feel shivers down your spine" is a more accurate and effective translation that conveys the intended meaning.

In the translation on grammar level, the translators capture the tense and aspect of the verbals, as well as their functions in the sentences. In the sentence "playing little tricks," the English verbal "playing" is translated into Ukrainian as "пожартувати." This is an accurate translation of the gerund form of "playing," which functions as a noun in the sentence. In the sentence "Karlsson raised his head and peeped in," there are two verbals, "raised" and "peeped." The Ukrainian translation, "Карлсон зазирнув досередини," accurately conveys the past tense action of Karlsson raising his head and peeping in. Finally, in the sentence "It's as easy as pie to amuse children," the verbal "to amuse" is translated into Ukrainian as "забавити," which accurately captures the meaning of the verb as an action that brings joy or entertainment.

In conclusion, both translations serve the same purpose as the source text, which is to entertain and engage children into reading. The chosen translator's techniques have successfully conveyed the essence of the story in a way that is understandable to children. Overall, both translations are well done, but if we consider which one is more suitable for a young audience, then I would say that the Ukrainian translation is more appropriate. It provides a better reading experience for children due to its simplicity of language and consistency in vocabulary and style. Moreover, the translation is accurate and culturally appropriate for our readers.

REFERENCES

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова Книга. 2004. 576 с.
2. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську. Вінниця : Нова Книга, 2003. 608 с.
3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця. «Нова Книга», 2003. С. 208-221.
4. Ліндгрєн А. Малий і Карлсон, що живе на даху : Пов. для молодш. шк. віку.